

Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni istungi protokoll nr 98

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 14. september 2026

Algus 13.15, lõpp 14.05

Juhataja: Anastassia Kovalenko-Kõlvart (esimees)

Protokollija: Airi Ausmees (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Rain Epler, Mario Kadastik, Irja Lutsar, Stig Rästa, Priit Sibul, Riina Sikkut

Komisjoni ametnik: Anu Kärtner (nõunik)

Puudus: Eerik-Niiles Kross

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Korruptsiooniohud kaitsevaldkonnas. Jätkuarutelu. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse poolt DATASEL SRL-ga lepinguliste suhete kujunemise osas komisjonile esitatud päringute vastuste läbivaatamine ja ettevalmistus 16. septembril 2026 toimuvaks väljasõiduistungiks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusse. Kaitsevaldkonna ametnike huvide deklareerimine.
3. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Nädala (14.-20. september 2026) töökava

Esmaspäev, 14. september 2026 kell 13.15

1. Nädala (14.-20. september 2026) töökava kinnitamine
2. Korruptsiooniohud kaitsevaldkonnas. Jätkuarutelu. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse poolt DATASEL SRL-ga lepinguliste suhete kujunemise osas komisjonile esitatud päringute vastuste läbivaatamine ja ettevalmistus 16. septembril 2026 toimuvaks väljasõiduistungiks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusse. Kaitsevaldkonna ametnike huvide deklareerimine.
3. Info ja muud küsimused

Kolmapäev, 16. september 2026 kell 9.00, väljasõiduistung Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusesse

1. Korruptsiooniohud kaitsevaldkonnas jätkuarutelu. Komisjon tutvub turvaruumis Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuses dokumentidega, mis puudutavad Dataseli SRL-ga teiste lepingute kujunemise kronoloogiat ning lepingute sõlmimisega seotud asjaolusid. Lepinguid ja muid dokumente tutvustavad Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse peadirektor Elmar Vaher ja advokaadibüroo Sorainen vandeadvokaat Maria Pihlak.

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Rain Epler, Mario Kadastik, Anastassia Kovalenko-Kõlvart, Irja Lutsar, Stig Rästa, Priit Sibul, Riina Sikkut).

2. Korruptsiooniohud kaitsevaldkonnas. Jätkuarutelu. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse poolt DATASEL SRL-ga lepinguliste suhete kujunemise osas komisjonile esitatud päringute vastuste läbivaatamine ja ettevalmistus 16. septembril 2026 toimuvaks väljasõiduistungiks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusse. Kaitsevaldkonna ametnike huvide deklareerimine

Anastassia Kovalenko-Kõlvart tervitas komisjoni Riigikogu 2026. a sügisistungijärgu alguse puhul. Istungi eesmärk on võtta kokku senistel istungitel kogutud teave Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse (RKIK) ja Dasetel SRL vaheliste lepingute suhete arengu kohta ning valmistuda 16. septembril 2026 kell 9 algavaks kohtumiseks RKIK-s. 16. septembril 2026 RKIK-s toimuva kohtumise käigus on vaja saada teavet toimunu kronoloogia ning osalenud isikute ning nende rolli kohta.

11. septembril saabus komisjoni esmastele küsimustele vastus, mis andis ülevaate Riigikontrolli auditaruandele märkuste korrigeerimiseks tehtavast tööst ning hinnangust Dasetel SRL-ga peetavate vaidluste eeldavatest õigusabikuludest.

Meediast ja Riigikogu komisjonide istungitelt saadud teave RKIK ja Kaitseministeeriumi suhtlemisest RKIK hangete teemal sisaldab vasturääkivusi, mille eelseisva kohtumise käigus saadav teave loodetavasti lahendab, sh RKIK-st Kaitseministeeriumisse 4. juulil 2024 ja sama aasta novembris edastatud kirjade osas, mis võivad sisaldada olulist teavet võetud riskide kohta.

Priit Sibul nimetas, et soovib RKIK-lt rohkem saada teada Ukraina abistamisest ka laiemalt, iseasi kas eelseisva intensiivse kohtumise raames on võimalik seda käsitleda.

Anastassia Kovalenko-Kõlvart ütles, et oluline on ka teada, miks Kaitseministeeriumist kadus sisekontrolliosakond. Sel ajal oli kantsler Kusti Salm, kes ei ole seni komisjoni istungile tulnud.

Komisjoni nõunik andis ülevaate komisjoni 22. septembri 2025 istungi otsuse alusel kontrollitud kaitsevaldkonna ametiisikute huvide deklaratsioonidest koosmõjus 2026. aastal esitatud huvide deklaratsioonidega.

Komisjon pidas kohaseks saada rohkem teada huvide konflikti maandamise meetmetest RKIK-s.

Anastassia Kovalenko-Kõlvart lisas, et Kaitseministeeriumi ja RKIK esindajate vastukäiv teave osutab taaskord vajadusele pöörata rohkem tähelepanu pöörduste fenomenile, mille adresseerimiseks algatas komisjon 2026. a kevadistungijärgu lõpul ja tänaseks põhiseaduskomisjoni menetlusse jõudnud eelnõu SE 974 täiendamaks korruptsioonivastast seadust (KVS) kohustusega hoiduda ametiisikul kuni 1 aasta jooksul ametiisiku staatuse lõppemisest arvates saamast KVS § 7 lõike 1 punktide 2 ja 3 tähenduses seotud isikuks sellise juriidilise isikuga, kelle tegevust on ta viimase aasta jooksul avalikku ülesannet täites oluliselt mõjutanud, samuti mitte asuda sellele isikule tööd tegema töö-, käsundus- või muu lepingu alusel. Piirang kehtib ainult selle juriidilise isiku suhtes, kelle osas ametiisik on teinud teda arvestatavalt mõjutanud otsuseid (nt hankeotsused). Kuigi eelnõu algatamise arutelul oli komisjonis sel teemal kahtlejaid, näitab toimunu, et kaitsevaldkonna ametiisikute lahkumine on toonud kaasa oskusteabe ja ajaloolise mälu äraavoolu, millega võib olla kaasnenud suur

kahju.

3. Info ja muud küsimused

Infot ei esitatud ning muid küsimusi ei arutatud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Anastassia Kovalenko-Kõlvart
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Airi Ausmees
protokollija